

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/36/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201985
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011201985.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: K. K. K. N., J. XXX, J., zast. Mgr. Nikoletou Oktavcovou, advokátkou, so sídlom Nám. SNP 70/36, Zvolen, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p. SLV-PS-PK- 169/2011 zo dňa 24. októbra 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 220/2011 - 31 zo dňa 2. mája 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 220/2011 - 31 zo dňa 2. mája 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného, ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil personálny rozkaz ministra vnútra SR č. 305 zo dňa 25. júla 2011, ktorým bol žalobca podľa § 35 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „Zákon“) dňom 1. augusta 2011 preložený z funkcie starší referent špecialista 3. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR, služobného úradu MV SR - miesto výkonu služby Banská Bystrica, na inú funkciu v rámci Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici.

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný nebol povinný zdôvodňovať prevedenie žalobcu na inú funkciu dôležitým záujmom služby tak, ako v prípade, ak by šlo o nadriadeného. Služobný orgán v zmysle § 35 ods. 2 Zákona môže, ale nemusí v rozhodnutí o prevedení uviesť dôvody viažuce sa k dotknutému policajtovi a pokiaľ sa rozhodne akokoľvek, je treba z hľadiska zákonnosti jeho postup akceptovať. Pokiaľ zákon vyžaduje, aby bol v prípade prevedenia nadriadeného naplnený dôležitý záujem služby na takomto rozhodnutí, tento záujem je potrebné definovať, pomenovať v dôvodoch rozhodnutia, aby nielen dotknutý policajt ale celý policajný zbor, a napokon aj verejnosť, ktorej tento zbor slúži, vedeli, aký služobný záujem viedol nadriadeného k prevedeniu policajta. V prípade nadriadeného nestačí len konštatovanie, že je daný dôležitý záujem služby, ale tento právne neurčitý pojem je treba niečím

konkrétnym naplniť.

Ako nedôvodnú hodnotil krajský súd námietku žalobcu týkajúcu sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Z výrokovej časti personálneho rozkazu vyplýva, že postup vyžadovaný § 35 ods. 2 Zákona bol dodržaný. Z návrhu na preloženie žalobcu je zrejmé, že dňa 25. júla 2011 bol tento návrh prerokovaný tak ako to ukladá § 35 ods. 2 Zákona, vo výbore OZP v SR, čo potvrdil predseda OZP v SR svojim podpisom.

Pokiaľ žalobca namietal nedodržanie 60 dňovej lehoty pre vydanie rozhodnutia o rozklade, krajský súd ustálil, že sa jedná o poriadkovú lehotu, ktorej uplynutím nezanikajú ani práva ani povinnosti účastníka konania. O prijatí rozkladu konajúcim orgánom bolo žalobcovi zaslané písomné oznámenie zo dňa 25. augusta 2011. Konanie na odvolacom orgáne nezačne skôr, ako sa realizuje postup podľa § 242 ods. 7 Zákona, keďže až po ukončení autoremedúry na prvostupňovom orgáne je možné začať konanie na odvolacom orgáne, a to až po tom, ako je tomuto orgánu doručený opravný prostriedok. Ak by aj došlo k prekročeniu stanovenej lehoty 60 dní, neznamenala by táto skutočnosť sama o sebe nezákonnosť napadnutého rozhodnutia a nevyvolala by potrebu jeho zrušenia.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia rovnako vyplýva, že s námietkami žalobcu sa žalovaný vysporiadal, pričom boli vyhodnotené ako právne irelevantné. Žalobou napadnuté rozhodnutia sú dostatočne odôvodnené a dávajú jasný a zrozumiteľný právny a skutkový základ veci. Žalovaný výstižne poukázal na aplikovateľnú judikatúru Ústavného súdu SR.

Rovnako ako nedôvodnú hodnotil krajský súd námietku týkajúcu sa aplikácie § 193 ods. 2 Zákona, nakoľko v danom prípade žalobca nebol prepustený zo služobného pomeru príslušníka PZ z dôvodu podľa § 192 ods. 1 písm. e/ Zákona. Súd odmietol tvrdenie žalobcu, že v danom prípade sa malo jednať o nútenú - povinnú prácu. Je verejne známou tá skutočnosť, že k ustanoveniu § 35 ods. 2 Zákona má iný vzťah politická opozícia, ktorej negatívny vzťah sa v súvislosti so získaním štátnej moci mení na kladný. Sú mediálne známe prípady ministrov vnútra, ktorí vo svojej funkcii tento inštitút uplatňovali a hájili, avšak po zmene vládnej garnitúry sa stali hlavnými kritikmi tohto ustanovenia. Uvedené však nič nemení na tom, že § 35 ods. 2 Zákona je súčasťou platného právneho poriadku SR a žalovaný v súlade s týmto ustanovením rozhodol o preložení žalobcu na inú funkciu.

Proti predmetnému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote dňa 21. júna 2012 odvolanie, v ktorom sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd napadnuté rozhodnutia žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie, alternatívne zruší rozsudok krajského súdu a vec vráti tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Uviedol, že krajský súd nesprávne aplikoval § 35 ods. 2 Zákona. Z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že preloženie žalobcu na inú funkciu sa vykonáva v dôležitom záujme štátnej služby a dôvod podľa § 35 ods. 2 Zákona, neuvádza. Ak personálny rozkaz pojednáva o preložení na inú funkciu v dôležitom záujme služby v zmysle zásady presvedčivosti či už správneho alebo súdneho rozhodnutia, musí byť táto okolnosť spočívajúca v dôležitom záujme služby, bez ohľadu na to, či ide o preloženie na inú funkciu policajta inšpekčnej služby alebo nadriadeného policajta právne zdôvodnená a ako dôvod preloženia z rozhodnutia žalovaného preskúmateľná, čo v posudzovanom prípade absentuje.

Žalobca namietal, že postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko mu nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k žalobe pred vydaním napadnutého rozsudku a to tak, aby sa prípadne mohol vyjadriť k okolnostiam v ňom uvádzaným. Práve skutočnosti vyplývajúce z vyjadrenia žalovaného boli poňaté do napadnutého rozsudku, čo jednoznačne vyplýva z jeho odôvodnenia, ako vecne správe bez toho, aby mohol žalobca na skutočnosti uvádzané vo vyjadrení žalovaného reagovať.

Žalobca uviedol, že žalovaný neuviedol žiadny konkrétny dôležitý záujem služby, hoci ho uviesť mal, nakoľko sa naň odvoláva vo svojom rozhodnutí. Pri absencii tejto skutočnosti sa jedná o nedostatok dôvodov rozhodnutia a takéto rozhodnutie je podľa § 250j ods. 2 písm. d/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „O. s. p.“). Právna úprava právomoci žalovaného podľa § 35 ods. 2 Zákona nie je v súlade s Ústavou SR a Dohovormi Medzinárodnej organizácie práce č. 29 o zákaze nútenej práce a č. 105 na odstránenie nútenej práce, čl. 14 Európskeho dohovoru a ustanovenie § 35 ods. 2 Zákona dáva priestor inak zakázanej povinnej práci, keď umožňuje ministrovi vnútra, aby bez právneho základu a preskúmateľných dôvodov, proti vôli policajta inšpekčnej služby tohto preložil na inú, často krát finančne aj kariérne nižšiu funkciu. Pokiaľ krajský súd považoval § 35 ods. 2 Zákona za súladný s Ústavou SR, žalobca tento

záver považoval za nesprekúmatel'ný pre nedostatok dôvodov. Navyiac § 35 ods. 2 Zákona a postupu podľa neho chýba objektívne a rozumné odôvodnenie, prečo sa má inak zaobchádzať s policajtom inšpekčnej služby ako s ostatnými policajtmi.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 23. júla 2012 vyjadril žalovaný tak, že napadnutý rozsudok navrhol ako vecne správny potvrdiť.

Uviedol, že pokiaľ ide o slovné spojenie „dôležitý záujem služby“, uvedené sa vzťahuje na postup podľa § 35 ods. 2 Zákona u policajta, ktorý sa považuje za nadriadeného. Žalobca ako policajt nebol zaradený na funkciu nadriadeného, ale bol zaradený - ustanovený na funkciu v útvere inšpekčnej služby. Slovné spojenie „ak to vyžaduje dôležitý záujem služby“ sa vzťahuje na policajta, ktorý sa v zmysle ustanovení Zákona považuje za nadriadeného.

Pokiaľ žalobca poukazoval, že predmetné slovné spojenie je uvedené v personálnom rozkaze, žalovaný uviedol, že bolo využité oprávnenie podľa § 243 ods. 3 Zákona, keď odvolací orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal práve na to, že žalobca bol ustanovený vo funkcii v útvere inšpekčnej služby a z uvedeného dôvodu nebola dôvodná jeho námietka o tom, že prvostupňové rozhodnutie uvádza, že sa prevádza v dôležitom záujme štátnej služby. Ani prípadné formálne zopakovanie prvostupňového konania v predmetnej veci by nepredstavovalo pre žalobcu reálnu možnosť priaznivejšieho rozhodnutia a to aj vzhľadom k tej skutočnosti, že skutkové okolnosti uvedené v odôvodnení žalobou napadnutého rozhodnutia boli naplnené.

Žalovaný tiež poukázal na koncentračnú zásadu, v zmysle ktorej súd po uplynutí dvojmesačnej lehoty podľa § 250b ods. 1 O. s. p. neprihliada na prípadné rozšírenie dôvodov žaloby. V tejto súvislosti nemá opodstatnenie argumentácia, že pre nedoručenie vyjadrenia k žalobe bolo porušené právo na spravodlivý proces. Ak by aj prvostupňový súd doručil toto vyjadrenie, tak žalobca by nemohol po dvojmesačnej zákonnej lehote uplatňovať rozšírenie žalobných dôvodov, pretože takýto postup by bol v správnom súdnictve neprípustný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Rozhodol uznesením (§ 223 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 a § 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p.).

Podľa § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250e O. s. p., ak nedôjde k vybaveniu žaloby spôsobom uvedeným v § 250d ods. 2 a 3, doručí súd žalovanému rovnopis žaloby. Predseda senátu môže nariadiť žalovanému, aby sa k obsahu žaloby vyjadril v lehote, ktorú zároveň určí.

Podľa § 114 ods. 2 O. s. p., v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práv na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v

rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

Európsky súd pre ľudské práva vo veci Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike, v rozsudku zo dňa 27. apríla 2010, bod 29, uviedol: Požiadavka, aby účastníci konania vedeli o všetkých zhromaždených dôkazoch a podaných vyjadreniach vo svojej veci a mali možnosť sa k nim vyjadriť sa vzťahuje tak na konanie prvostupňové, ako aj odvolacie konanie. Dôležitosť požiadavky, aby s vyjadreniami boli oboznámení (communicated) všetci účastníci konania vyplýva z potreby zaistiť u účastníkov konania dôveru vo výkon spravodlivosti (confidence in the working of justice) a aby im nebola odopretá možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré by mohli ovplyvniť rozsudok súdu. (neoficiálny preklad)

Z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že krajský súd po doručení vyjadrenia žalovaného k podanej žalobe pristúpil k vyhláseniu rozsudku bez nariadenia pojednávania, pričom vyjadrenie k žalobe zo dňa 9. marca 2012 žalobcovi nedoručil, jeho rovnopis sa nachádza v súdnom spise. Takýmto postupom krajský súd odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom a reagovať na vyjadrenie žalovanej, keď nezabezpečil doručenie jej vyjadrenia k žalobe a zároveň, hoc aj so súhlasom procesných strán, rozhodol bez nariadenia pojednávania. Nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasť práva na spravodlivý proces.

Pokiaľ žalovaný v tejto súvislosti poukazoval, že vzhľadom na dvojmesačnú lehotu pre podanie žaloby by žalobca nemohol vznášať ďalšie žalobné námietky, najvyšší súd poukazuje na tú skutočnosť, že je vecou žalobcu, či sa k obsahu doručeného vyjadrenia prípadne vyjadrí a zároveň následne obsah jeho repliky hodnotí konajúci súd. Zo skutočnosti, že pre vznášanie námietok sa uplatňuje dvojmesačná lehota, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať, že žalobca nemá právo sa oboznámiť s vyjadrením žalovaného k žalobe a prípadne na jeho obsah aj reagovať.

Procesná vada podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a je dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Z uvedeného dôvodu sa najvyšší súd v ďalšom ostatnými námietkami vznesenými v odvolaní nezaoberal.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude náležite sa vysporiadať so všetkými námietkami žalobcu vrátane argumentácie uvedenej v odvolaní a nové rozhodnutie relevantným spôsobom odôvodniť.

V novom konaní rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade celého trov konania, vrátane tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.